www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۶ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نیم‌سال اول (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش‌وپرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده‌است؟	
	الف) امین با دوستانش به نمایشگاه کتاب رفتند.	۰/۲۵
	ب) آشفته کشور آن	۰/۲۵
	پ) چه هوای گوش‌خراشی!	۰/۲۵
۲	شاعر برای ساخت « سخن منظوم» علاوه بر ساخت وزن، کدام ساخت را بر ساخت‌های آوایی فارسی می‌افزاید؟	۰/۲۵
۳	در هر یک از جمله‌های زیر معنای واژه‌ی « تند» را با توجّه به کدام رابطه‌ی معنایی درمی‌یابیم؟	
	الف) باد تند و شدیدی می‌وزید.	۰/۲۵
	ب) گاهی تند و گاهی کند حرکت می‌کرد.	۰/۲۵
۴	علامت اختصاری « نیروی انتظامی جمهوری اسلامی» را بنویسید.	۰/۲۵
۵	هر یک از واژه‌های مشخّص‌شده در بیت‌های زیر مشمول کدام یک از وضعیّت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان شده‌است؟	
	الف) جانان من برخیز و آهنگ سفر کن گر تیغ بارد گو ببارد جان سپر کن	۰/۲۵
	ب) به پاس یک دل ابری دو چشم بارانی پر است خلوتم از یک حضور نورانی	۰/۲۵
	پ)چنین است سوگند چرخ بلند که بر بی‌گناهان نیاید گزند	۰/۲۵
۶	در هر یک از عبارت‌های زیر از کدام نقش زبان استفاده شده‌است؟	
	الف) وقتی بی‌صدا، آهسته و در خاموشی در باره‌ی خود حرف می‌زنیم.	۰/۲۵
	ب) وقتی به دوستمان می گوییم: « فردا به موزه می‌رویم. »	۰/۲۵
	پ) وقتی با مفاهیم عام و انتزاعی حکم کلّی صادر می‌کنیم.	۰/۲۵
۷	الگوی هجایی واژه‌ی « آسایش » را بنویسید.	۰/۷۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۸	کدام آرایه‌ی ادبی جمله‌ی زیر را به نوشته‌ای هنری تبدیل کرده‌است؟ (ذکر یک آرایه کافی است.) « نسیم بهاری گل‌ها و شکوفه‌ها را می‌خنداند.»	۰/۲۵
۹	فهرست‌های زیر به‌ترتیب، بر چه اساسی تنظیم شده‌اند؟ (فهرست کتاب‌های چاپی فارسی خان بابا مُشار – فهرست مقالات فارسی ایرج افشار)	۰/۲۵
	الف) الفبایی - موضوعی ب) موضوعی - الفبایی پ) الفبایی- الفبایی ت) موضوعی- موضوعی	
۱۰	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.	
	الف) به کمک ..... رویدادها بازسازی می‌شوند و تجسّم می‌یابند.	۰/۲۵
	ب) یکی از شیوه‌های ساخت طنز ..... یا تقلید از آثار ادبی است.	۰/۲۵
	پ) تألیف دایره‌المعارف به شیوه‌ی نوین با ترجمه‌ی ..... آغاز شد.	۰/۲۵
	ت) اسناد غیرتجاری از نظر اعتبار به دو دسته‌ی ..... و ..... تقسیم می‌شوند.	۰/۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۶ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نیم‌سال اول (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش‌وپرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۱	کدام یک از عبارت‌های زیر نیاز به ویرایش دارد؟ چرا؟	۰/۵
	الف) اگـر گوینده و نویسنده به درستی مطلبی اطمینان نداشته‌باشـد، نباید آن را مطرح کند.	
	ب) درصورتی که گفتارمان با رفتارمان مطابقت نداشته باشد، اعتماد مردم را از دست‌می‌دهیم.	
۱۲	ویرایش کنید.	۰/۵
	« دانشمندان به‌وسیله‌ی آزمایشات خود به نتایج سودمندی می‌رسند. »	
۱۳	بیت زیر را بازگردانی کنید.	۰/۵
	« بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران»	
۱۴	دو دایره‌المعارف چنددانشی را که قرن‌ها پیش نگاشته شده‌اند، نام ببرید.	۰/۵
۱۵	چرا در نوشتن یک زندگی‌نامه اغراق و بزرگ‌نمایی تأثیر منفی دارد؟	۰/۵
۱۶	انواع مقاله‌ها را ازنظر شیوه‌ی نوشتن نام ببرید.	۰/۷۵
	پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۷	واژه‌هایی را که از نظر شکل نوشتاری متفاوت ولی از نظر تلفّظ یکسان هستند، واژه‌های ..... می‌نامند.	۰/۲۵
۱۸	کدام یک از واژه‌های زیر واج میانجی ندارد؟	۰/۲۵
	« بانوان - پلّکان - نوزادان - رؤیایی »	
۱۹	کدام یک از نشانه‌های جمع فارسی زیر، معمولاً در شعر و نثر ادبی کاربرد دارد؟	۰/۲۵
	الف) « ان» ب) « ها»	
۲۰	واژه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.	۰/۲۵
	« با بررسی قافیه می‌توان قالب شعر را (به‌ساده‌گی - به‌سادگی) تشخیص داد.»	
۲۱	چرا شیوه‌ی بیان جمله‌ی زیر بلاغی است ؟	۰/۲۵
	« بزرگ مردی بود خواجه نظام‌الملک.»	
۲۲	در هر یک از واژه‌های زیر کدام فرایند واجی دیده‌می‌شود؟	۰/۷۵
	الف) نمی‌شنوم: ب)برافتاد: پ) بدتر:	
۲۳	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی وجود دارد، درست هریک را بنویسید.	۱
	هزاهز و غریو – حیله و قدر – مؤانست و هم‌نشینی – فُرقت و جدایی – فراصت و زیرکی – خوالیگر دربار –	
	تأثیرگذار و تأثیرپذیر – معونت و مظاهرت – حبوط و صعود – تلألؤ ستارگان – تفرّس و جست‌وجو – حوضه‌ی عرفان.	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان **نهایی** درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی- فیزیک و علوم تجربی**	ساعت شروع: **۱۰/۳۰ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۶ / ۱۰ / ۱۳۹۰**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در **نیم‌سال اول** (دی ماه) سال **۱۳۹۰**		**مرکز سنجش آموزش‌وپرورش** http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	ت) دستور (۸ نمره)	
۲۴	با توجّه به جمله‌ی « موضوع قصّه‌ی شیرین مادربزرگ، آمدن سهراب به ایران بود.» به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	الف) این جمله چند واژه دارد؟	۰/۲۵
	ب) این جمله چند تکواژ دارد؟	۰/۲۵
۲۵	«استدعا کردن» شکل مؤدّبانه‌ی کدام مصدر است؟	۰/۲۵
۲۶	در عبارت « نه هر که به قامت مهتر، به قیمت بهتر» حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته‌است؟	۰/۲۵
۲۷	کدام یک از ویژگی‌های زیر درباره‌ی فعل « می‌نشاندیم» نادرست است؟	۰/۲۵
	الف) اوّل شخص جمع ب)ماضی استمراری پ) معلوم ت) ناگذر	
۲۸	در کدام یک از مصدرهای زیر، افزودن پیشوند « بر» تفاوت معنایی ایجاد می‌کند؟	۰/۲۵
	الف) انداختن ب)افراشتن	
۲۹	با توجّه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	« او بسیار به خود می‌بالد، زیرا از جوانان ایرانی است و علاقه‌ی زیادی به کار دارد. »	
	الف)گروه مسندی را بنویسید.	۰/۲۵
	ب) کدام واژه « متمّم اسم » است؟	۰/۲۵
	پ)کدام واژه « متمّم فعل» اســت؟	۰/۲۵
۳۰	با توجّه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	« کدخدا مراد در دهکده‌ی نسبتاً باصفایی زندگی می‌کند و در سال گذشته سه تن گندم فروخته‌است.»	
	الف) کـدام واژه « ممیّز» است؟	۰/۲۵
	ب) کدام واژه « شاخص» است؟	۰/۲۵
۳۱	در عبارت « نگاه هر انسان به هم‌نوع خود، نمود رازآمیز و مبهم از افکار پنهان اوست.» نوع وابسته‌ی وابسته را بنویسید.	۰/۲۵
۳۲	در جمله‌های زیر نقش دستوری واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید.	
	الف) فضای ده را بوی نان‌های تنوری و دود هیزم‌های معطّر پر کرده‌بود.	۰/۲۵
	ب) دل‌بستگی شما به مطالعه‌ی کتاب را می‌ستایم.	۰/۲۵
۳۳	آیا در جمله‌ی « من بیچاره باید به تنهایی این همه کار را انجام دهم. » حذف نهاد جدا امکان‌پذیر است؟ چرا؟	۰/۵
۳۴	جمله‌ی « سنگ از کوه افتاد.» را گذرا کنید.	۰/۵
۳۵	از مصدر« نگریستن» سوم شخص جمع در زمان مضارع مستمر بسازید.	۰/۵
۳۶	جمله‌ی « هفته‌ی آینده کتاب را خواهم فرستاد.» را مجهول کنید.	۰/۵
۳۷	واژه‌ی « نمک‌پاش» را در الگوی « ..... + ... ⟵ اسم » قرار دهید.	۰/۵
۳۸	با توجّه به جمله‌ی زیر واژه‌های خواسته‌شده را مشخّص کنید.	۰/۷۵
	« آفریدگار توانا در سراسر دشت پهناور، شاهکار آفرینش را در برابر دیدگان انسان خداشناس قرار می‌دهد. »	
	الف)یک واژه‌ی مشتق: ب) یک واژه‌ی مرکّب: پ) یک واژه‌ی مشتق- مرکّب:	
۳۹	نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید.	۱/۲۵
	« گروهی از منتقدان، توجّه به شعر و ادب را عامل رشد عاطفی می‌شمارند. »	
	« در بهار جوانی گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»	جمع نمره ۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۶ / ۱۰ / ۱۳۹۰
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **نیم‌سال اوّل (دی ماه)** سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش‌وپرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکّر از مصحّحین محترم **راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلّق می‌گیرد.**	
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	الف) قواعد نحوی (۰/۲۵) ب) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) پ) قواعد معنایی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	قافیه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	الف) ترادف (۰/۲۵) ب) تضاد (۰/۲۵)	۰/۵
٤	ناجا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	الف) هم معنای قدیم را حفظ کرده و هم معنای جدید گرفته‌است. (۰/۲۵) ب) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه‌می‌دهد. (۰/۲۵) پ) با از دست‌دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده‌است. (تحوّل معنایی) (۰/۲۵)	۰/۷۵
٦	الف) حدیث نفس (۰/۲۵) ب) ایجاد ارتباط (۰/۲۵) پ) محمل اندیشه (۰/۲۵)	۰/۷۵
۷	صامت + مصوّت (۰/۲۵) ، صامت + مصوّت (۰/۲۵) ، صامت + مصوّت + صامت (۰/۲۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۸	جان‌بخشی (تشخیص) یا مراعات نظیر (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	الف (الفبایی - موضوعی) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	الف) بازنویسی (۰/۲۵) ب) نقیضه‌پردازی (۰/۲۵) پ) دایره‌المعارف اسلام (۰/۲۵) ت) رسمی (۰/۲۵) و عادی (۰/۲۵)	۱/۲۵
۱۱	الف (۰/۲۵) زیرا فعل (شناسه) با نهاد مطابقت ندارد. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	به‌وسیله‌ی ⟵ با (۰/۲۵) ؛ آزمایشات ⟵ آزمایش‌ها (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	بگذار تا چون ابر در بهاران بگریم، زیرا روز وداع یاران حتّی از سنگ هم ناله می‌خیزد. (۰/۵)	۰/۵
۱٤	الفهرست (۰/۲۵) ؛ احصاءالعلوم (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	زیرا نوشته را از واقعیّت دور می‌سازد یا از جنبه‌ی تاریخی آن می‌کاهد. (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۵)	۰/۵
۱٦	تشریحی (۰/۲۵) ؛ تحلیلی (۰/۲۵) ؛ تحقیقی (۰/۲۵)	۰/۷۵
	پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۷	هم‌آوا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۸	نوزادان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۹	الف (ان) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	به‌سادگی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	زیرا مسند در آغاز جمله آمده‌است یا نهاد در پایان جمله آمده‌است. (جابه‌جایی اجزای جمله) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	الف) ابدال (۰/۲۵) ب) کاهش (۰/۲۵) پ) ادغام (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۳	حیله و غدر (۰/۲۵) ؛ فراست و زیرکی (۰/۲۵) ؛ هبوط و صعود (۰/۲۵) ؛ حوزه‌ی عرفان (۰/۲۵)	۱
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۶ / ۱۰ / ۱۳۹۰
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **نیم‌سال اوّل (دی ماه)** سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش‌وپرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ت) دستور زبان (۸ نمره)	
۲٤	الف) ۱۳ واژه (۰/۲۵) ب) ۱٦ تکواژ (۰/۲۵)	۰/۵
۲۵	خواستن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲٦	قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	ت (ناگذر) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	الف (انداختن) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۹	الف) از جوانان ایرانی (۰/۲۵) ب) کار (۰/۲۵) پ) خود (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۰	الف) تن (۰/۲۵) ب) کدخدا (۰/۲۵)	۰/۵
۳۱	صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	الف) نهاد (۰/۲۵) ب) مضاف‌الیه (۰/۲۵)	۰/۵
۳۳	خیر (۰/۲۵) زیرا نهاد جدا با وابسته همراه است. (۰/۲۵)	۰/۵
۳٤	سنگ را از کوه انداخت. (۰/۵)	۰/۵
۳۵	دارند می‌نگرند (۰/۵)	۰/۵
۳٦	هفته‌ی آینده کتاب فرستاده‌خواهدشد. (۰/۵)	۰/۵
۳۷	اسم (۰/۲۵) + بن فعل (۰/۲۵) ← اسم	۰/۵
۳۸	الف) آفریدگار، توانا، پهناور، آفرینش، دیده (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۲۵)	
	ب) ، شاهکار، خداشناس (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۲۵)	
	پ) سراسر، برابر (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۹	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱/۲۵

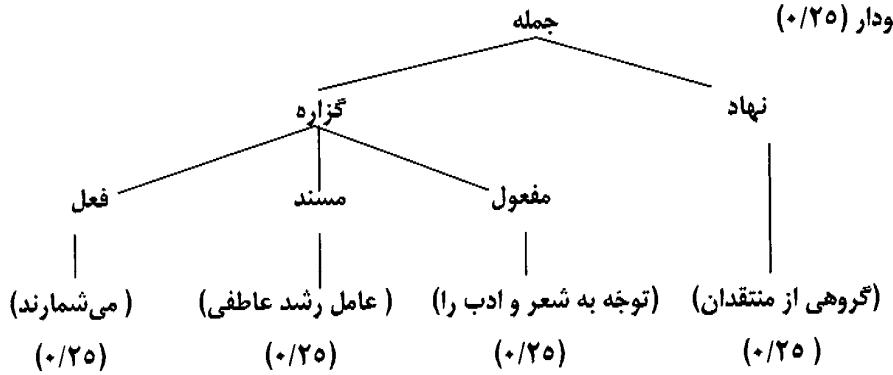

	« خدا قوّت»	جمع نمره ۲۰

www.alm.loxblog.com